

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סגן אמנון ויגוליק ז"ל

בן הניה ואברהם

נולד בירושלים

בתאריך ט"ו באדר א' תרפ"ז, 17/2/1927

התגורר בירושלים

שרת בחיל הרגלים

נפל בעת שירותו

י"ד בטבת תש"ט, 15/1/1949

נקבר בבית העלמין הצבאי נחלת יצחק

חלקה: 61 שורה: 11 קבר: 5

בן 22 בנופלו

קורות חיים

בן הניה ואברהם, נולד ביום ט"ו באדר א' תרפ"ז (17.2.1927) בירושלים. למד בבית-הספר "תחכמוני", היה חבר בתנועת "המכבי הצעיר", ובה עלה לדרגת מדריך. אחרי שסיים את לימודיו החל לעבוד כנער שליח בלשכה המקומית של הקרן- הקיימת-לישראל. סיים בית-ספר-ערב לפקידות ועלה לדרגת עובד במשרד. אחרי שנה וחצי החל ללמוד מסגרות מכנית בבית-הספר "עמל" והצטרף לגדנ"ע. בחופשת קיץ תש"ה סיים קורס מ"כים של ה"הגנה". אחר-כך המשיך בהדרכה. בשנת תש"ז, אחרי סיימו את לימודיו בהצטיינות בבית-הספר "עמל", סיים בהצלחה קורס מ"מים.

בראשית נובמבר 1947 נשלח לרובע היהודי בעיר העתיקה. מיום 29 בנובמבר אותה שנה ואילך שירת כאחד ממפקדי הרובע היהודי, ולא פעם הצליח להחמק ברגע האחרון ממש מחיפושיהם התכופים של השוטרים והחיילים הבריטיים, בהיותו מסייר את העמדות כשהוא מזוין. גם ביום

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

19.12.1947 הצליח להימלט, אך בראותו את המחפשים קרבים לאנשיו הנמצאים ליד מחסן-נשק נסתר, התגרה בהם לשם הסחה, כדי שלא יגשו למחסן-הנשק. אחרי רדיפה ממושכת השיגוהו ולא מצאו אצלו כלום. בהכותם אותו, בכעסם על שהריצם לשוא, נשמט האקדח שהיה קשור לגבו, וזה הגדיל את כבודו בעיניהם והם חדלו להכותו. בחיפוש מדוקדק בכליו מצאו אצלו גם כדורי-אקדח ורימון-יד שנעלמו מעיני תופסיו. 45 ימים ישב בכלא עד למשפט. סבל במיוחד מקוצר-רוח שבישיבה בטלה בשעה שבחוץ דרוש כל בחור וטוב לפעולה. את הוריו הרגיע, שאם גם ישפטהו לישיבת-כלא ממושכת - הרי זה למעשה רק עד ה-15 במאי, היום שנועד מטעם האו"ם לראשית העצמאות הישראלית. במשפט קרא הצהרה על זכותו וחובתו הקדושה כיהודי להגן על בני עמו, ובייחוד בעיר-הקודש, ששומרי-הסדר הבריטיים הפקירום לפורעים. הוא נידון לחודשיים מאסר או 20 לירות קנס. הקנס שולם והוא שוחרר ואחרי שני ימי-מנוחה יצא לקורס קציני-חבלה. אחיו ניסה להניאו מכך, בגלל הסכנה שבדבר, אך הוא טען, שבהיותו אחד מהמעטים המוכשרים לכך מחובתו ללכת. עם שני חברים כרת ברית בשבועה, שאם אחד מהם ייפגע בפעולה ויהיה לבעל-מום, חייבים שני האחרים להמיתו. אחרי שסיים בהצלחה את הקורס שירת כסגן מפקד פלוגה בחזית דרום ירושלים, ולא פעם פרץ את הדרך לשכונת מקור חיים והביא לשם אספקה. אמנון העביר גם נשק לעיר העתיקה ולמרכז המסחרי. את אנשי מחלקתו החזיק במתיחות מתמדת לפעולות גדולות, באחרונה היה סגן מפקד פלוגה וקצין-חבלה בגזרה המסוכנת ביותר בנווה יעקב ליד כביש רמאללה-ירושלים, לשם נשלח בראשית מרס 1948). למרות הוראות מפורשות מהמפקדה להסתפק בהתגוננות פסיבית, הירבה לחבל בתחבורה הערבית, כי דמו זעק לנקום את דם חבריו ממחלקת הלי"ה שנפלו בהרי חברון. על אף איומי הבריטים שיפגיו את הכפר במקרה של חבלה נוספת ועל אף ליווי של הלגיון הערבי, הצליח בתמרוניו למצוא את השעות הכשרות למיקוש הדרך ולהרבות אבידות ונזקים לתחבורה הערבית. לבסוף גם עלה בידו לעשות קנוניה עם קציני המשמר האנגלי, שלפיה הותר לו לחבל בכביש בשעות מסוימות. בראשית מאי 1948 נפצע קשה בידי ובראשו בהתפוצץ מוקש כאשר בדק את מוקשי-המגן שטמנו חבריו. הוא פקד על אנשיו לחסלו בצרור כדורים, אך הם סירבו, ובמכונית של משמר בריטי הובא לבית-חולים. שם שמע על נפילת נוה יעקב ועל תקומת מדינת ישראל, אבל הוא עצמו רסוק-איברים וחסר-ישע, נטול מאור עיניים וידיו

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

הקטועות חבושות. למרות זאת לא נפל ברוחו ואף התלוצץ עם האחיות והמטפלים ועודד את הפצועים הגונחים בקרבתו (ימים אחדים שכב לצדו גם אחיו שנפצע בקרב). אמנון נשלח לארצות-הברית, שם ניסו להחזיר לו את מאור-עיניו, אך לשווא. הוא חזר ארצה ולהפצרותיו התכופות נעשה לו ניתוח מסוכן בבית-החולים בתל-השומר ובלילה לאחר הניתוח, אור ליום י"ד בטבת תשי"ט (15.1.1949) נגאל מכל מומיו וייסוריו. הובא למנוחת-עולמים בחלקת-הגיבורים בבית-הקברות הצבאי בנחלת יצחק.

י"ט ט"ז 31/3/94

פ"מ

מ"ב ז"א ד"ב

י"ד א"ש י"ב ז"ב

ה"ב ש"א י"א

י"ד. 13138

י"ט ט"ז 91131

מ"ב ז"א

- הנני נאמר קצת מכתב ובו הוספת שתיקו של אבי הדמות אנון
- בית המוסד, על אגף סניה באשוק אלנו, ז"ל החדש הדגוני
1. צ"מ מספ"י זכור בהוצאת משרד הפלחון
 2. קווים מ"ן כפי שנכתבו על י"ד
 3. קט"ז דמונה על מאס"ו.
 4. מכתב שנכתבו על י"ד וגם הסופר נכונים על ניה טאמ"ט.
 5. נאום השנתה בגי' המשפ"י
 6. מ"מ האמ"י צ"מ כמס' כמנהג באשוק
 7. צ"מ המנהג בקה"ס הדגוניו ז"ל
- בג"מ מילניו א"ש מה שמשותף, גופה על לפולקס

ד"ר א"ר 20 ובע"מ ח"ס ז"ל

ח"י וי"ז

וי"ז ח"י

המחצית 12/36

י"ט ט"ז 96182

אמנון גמר את ביה"ס העממי החכמוני בשנת תש"ב אולם לא נמשך ללמודים והחחיל לעבוד כנער שליח בקרן הקימה לישראל. לאחר מספר חדשי עבודה החליט שלא יאה לו להשאר כנער שליח ונכנס ליב"ה"ס ערב ולמד קורספונדנציה משרדית וכתיבה על מכונה, גמר את הלמודים בהצטיינות ונכנס כפקיד באותו המשרד וזמנו התחלק בין מקום עבודתו לבין תנועת בנוער "המכבי הצעיר" אשר בה הוא הדריך אולם כל זאת לא ספקו. לאחר שנה וחצי של עבודה בקה"ל התפטר ממקום עבודתו והחליט למרות גלו ללמוד מקצוע ונכנס ללמוד בביה"ס המקצועי "עמל". בשנת תש"ה בחופשה הלמודים עבר קורס מפקדי כחות בגבע ועברו בהצלחה. בחזרו הקדיש מזמנו ומאנו ושמש דוגמא בחנוך אנשיו ובמלחמה בארגונים הפורשים, הוא לא יכול היה לשאת את הפורשים מעול ועל אי הענותם לצו המוסדות העליונים והלאומיים, בשנת תש"ז סיים את למודיו בביה"ס "עמל" בהצטיינות ונשלח לקורס למפקדי מחלקות, כחודש לפני התחלת המאורעות סיים את הקורס והוסמך כמפקד מחלקה. ב-2.11.47 כשהיה חשש למהומות ערביות נשלח לעיר העתיקה ולמרות גלו הצעיר קבל את העיר העתיקה לפקודו לא אחת זכה לשבחים על צורה עבודתו היעילה בארגון ההגנה במקום, הפקוד סרב למרות בקשתו לשולחו לשנה עבודה באחד המשקים בסענו שהוא דרוש לעיר וכאן ימלא עבודה חיונית יותר. ב-29.11.47 ערב הכרזת או"ם נשלח לעיר העתיקה כאחד ממפקדי המקום. בתוקף תפקידו לא יכול היה לשבת במנוחה במטה והיה מסתובב מזוין ומבקר את העמדות למרות החפזים התמידיים שנערכו לעתים הכופות ע"י הבריטים. לא פעם הצליח להתחמק ברגע האחרון מידיהם. ב-19.12.47 נמלט מידי האנגלים אולם בראותו שהאנגלים גלו מספר מאנשיו ליד מחסן נשק ומתעמתים הם לערוך חפוש במקום התגרה בהם ולאחר רדיפה אחריו נתפש, בחפוש ראשון שנערך אצלו לא נמצא דבר החייליט שהיו נרגזים על הריצה הממושכת אחריו הרביצו בו מכות, הוך כדי המכות נשמט האקדח שהיה קשור לגבו, בראות האנגלים את האקדח חדלו להכותו ויראה כבוד היתה כלפיו בחפוש נוסף שנערך אצלו לא נמצא דבר. אמנון הועבר לקישלה ובחפוש מדוקדק נמצאו כדורי האקדח ורמון יד. 45 יום בלה בבית הכלא ביקשלה ובמגרש הרוסים עד ליום משפטו לא קל היה לו להחזיק מעמד ולשבת כשחבריו נלחמו. מצורף העתק מכתב להורים והעתק נאום ההגנה במשפטו, וכמו כן רושם אני שני משפטים מאחד ממכתביו מבית הכלא "אבקשכם בהזדמנות הראשונה לבקרני, ראו עשו זאת, כי לאחר משפטי אפטרות הבקור היא רק אחת לחדשיים, כתבו וכתבו הכל בפרוטרוט מחכה אני בכליון עינים למשפטי וגם אם לא אשוחרר הרי נהראה ב-15 למאי".

פסק הדין היה 20 לירות קנס או חדשיים מאסר, הקנס שולם, אמנון נח יומיים ויצא לקורס לקציני חבלה בחוזרו מהקורס התמנה כסגן מפקד פלוגה בחזית הדרום. לא פעם פרץ את ההסגר על מקור היים והכניס להם אספקה. אמנון היה עשוי ללא חת הוא בז למות, בעל מעוף רחב היה בכל פעולותיו, ברצונו העז הצליח להחזיק את מחלקתו במתח מתמיד, הפעולות לא ספקוהו והוא דרש משהוא רחב יותר שיוכל בו למלא את כוון מחשבתו במתמיד, רגז

על מספר ממפקדיו אשר לא העיזו ולא דרשו פעולות והסתפקו במה שנחננו לחם, כאמצעי חגמול נגד חבר מפקדים ערך הכנייה התקפה על מועדון שבו התכנסו מפקדים הלהיב את אנשי מחלקתו אשר התפרצו למועדון, פרקו מעל כל הנוכחים את כלי נשקם והעמידום ליד הקיר, פתחו באש והסתלקו מהמקום תוך כדי זריקה רמוני הפחדה. זו רק דוגמא אחת מהמתח בו היה נמצא. נסיי בשעתו לפונעו מיציאה לקורס החבלה אולם ללא הועיל טענתו היתה שלא כל אחד מתאים לתפקיד זה והיות ולדעתו הוא מתאים חייב הוא לצאת לקורס, לפני יציאתו לקורס נדבר עם 2 מחבריו ונשבעו אחד בנוכחות חברו שבמקרה שאחד יפצע וישאר נכה חבריו יצטרכו לחסלו. בקשתו היתה תמיד שבאם עליו להפגע אזי עליו להרג ולא להפצע.

בתחילת חדש מרץ 1948 נשלח לנוה יעקב כמפקד מחלקה וכקצין החבלה במקום. המקום חולק בין מפקדי המחלקות ואמנון קבל על עצמו את הגזרה הקשה ביותר, הכניסה לנוה יעקב ובתיו הראשונים וכביש ירושלים ורמטלה תוך הוראות מפורשות שאין עליו להתגרות בערבים העוברים במכוניות או ברגל. בדרך כלל היה אמנון ממושמש אולם אחרי נפילת ה-35 צעק דמו נקם. הוא לא יכול היה לסבול בראותו מכוניות עמוסות נוער מזוין עובר את נוה יעקב בדרכו לשיך ג'ראח ולעיר העתיקה הוא עשה את החשבון שכל מכונית שתעבור מאפשרת למעשה הפלת חללים מבין תושבי עירנו והחליט על דעת עצמו להפיר את ההוראה ובעבור המכונית העמוסה הראשונה התקיפה בעומדו בראש אנשיו וחסל את יושבי המכונית והפך אותה לצד הדרך, מספר מכוניות היה הקציר באותו היום התחבורה פסקה, למפקד המקום נודע הדבר במאוחר ושלח הוראה להפסיק בכך, אולם לאמנון לא היתה עבודה המכוניות לא עברו באותו היום. למחרת בשעות הבקר המוקדמות הודיע לאנשיו היו זהירים יש לי חרגשה שינסו להפילנו בפת, אנו נמשיך להפיר את ההוראה אולם לא היום היו נכונים ליום המחרת. חששו היה מוצדק, ביום המחרת ליוו את המכוניות אנשי הלגיון הערבי אולם לא היתה גבוהה, בשעות אחה"צ פסקו אנשי הלגיון ללוות את המכוניות, למחרת הכין אמנון את אנשיו והתנקשו במספר מכוניות. צעקות הפצועים וייללות הנשים נשמעו לאורך כל הדרך. נשלחה לאמנון פקודה נוספת להפסיק, אולם ללא כל הצלחה, החלטתו היתה להמשיך עד להפסקת החבורתם. למחרת היום הופיעו האנגלים והציבו מול הכניסה לנוה יעקב תוחת וקצינים הזהיר את אנשי נוה יעקב שברגע שיפתחו באש על התחבורה הערבית יפגיזו אותם. יומיים עברו ללא כל התנקשויות. הערבים בעוברים במכוניותיהם לעגו ליהודים על חוסר האונים שלהם, אמנון לא השלים עם זאת, עברו ארבעה ימים קשים לו ולאששיו, בערב אחד נעלם אמנון ואנשיו דאגו לו הוא חזר בשעה מאוחרת וחיוך על שפתיו, הוא כנס את שתי מחלקותיו והודיעם "הצלחתי לשכנע את האנגלים פתח אחה"צ בשעה 16.00 נוכל להתנקש בתחבורה, עלינו לרדת 200 מטרים האנגלים יסתכלו במשך שעה לעבר שפפת וכן היה. בכל יום קבע אמנון עם האנגלים זמנים שונים להתנקשויות בתחבורה. הערבים והקצין האנגלי היו חסרי אונים, מגיני הנקודה היו נכונים לתגובתם שלא אחרה לבוא, לאחר ימים ספורים הותקפה הנקודה באש חזקה מכל

עבריה המגינים הסתדרו בעמדותיהם והיחידות הרזרביות היו נכונות למלא את החלל החסר. ההתקפה התחילה בחסות משוריינים שנסו לפרוץ לנקודה דרך השער הראשי, האנגלים עזרו להם בהפגוזם את הנקודה, נוה יעקב בותרה לשנים מבלי כל קשר בין אחת למשנהה. בגבור האש ובנסיונותיו של אחד המשוריינים לפרוץ לנקודה החליט אמנון לצאת עם הכה הרזרבי להתקפת נגד, ביוצאו הכה בערבים על ימין ועל שמאל, המשורין הותקף על ידם ברמונים ובמולוטובים והתהפך בצד הדרך, הערבים נסוגו בגוררם אחריהם את פאועיהם. הדרך והסביבה היו מלאים בהרוגים. בהתקרב אמנון לבדיקת המשורין יצאו מתוכו 4 אנגלים שהתחילו לצעוק באנגלית לעזרה, התותחנים בשומעם זאת רמזו לאמנון להתרחק. מתוך ההסכמים שהיו בינו לביניהם נאלץ לעשות זאת ולהשאירם בחיים. למחרת ההתקפה התפרסמו בעתונות הערבית שנוה יעקב נכבשה והדגל העבו ירדני מתנוסס עליה. עתונאי חוץ לארץ יצאו לבקר את המקום הנכבש ודרכם העביר אמנון פתק מלא הומור הביחה על נצחון חיל הלגיונרים. בתחילת חדש מאי הגיעו מוקשים לנקודה ואמנון כקצין מקוש מקשא עם מספר חבלנים את השטחים. בסיימם למקש שלתם אמנון והודיע שהוא יסייר עתה את שדה המוקשים, לבדוק באם הכל בסדר. להצעתם לעזור לו דחה אותם בטענה שזה מסוכן מאד. מספר מוקשים לא הונחו בסדר, בתקנו את המוקש הרביעי התפוצץ המוקש בידיה והיות והוא שכב נפגעו קשה ידיו וראשו. אנשיו בשומעם את קול ההתפוצצות רצו והעבירוהו מצוע ושוחת דם למרפאה, בדרך בקש את אנשיו לשלוח בו צרור כדורים, אולם הם לא אבו שמוע לו. כמפקד נתן להם הוראה לחסלו, אולם הם הפרו את פקודתו. הוא לא ידע בדיוק מה קרה לו אולם היה בטוח שנפגע קשה. במקרה הזדמנה למקום שיירה צבאית בריטית, עצרו אותם ובקשום להעביר אותם, למרות זאת שרופא המקום חשב זאת ללא תועלת, הוא הועבר להדסה על הר הצופים ומשם הורד העירה. לאחר טפול ראשוני כששאלוהו לשמו אמר להם, אולם הרופאים חשבו שהזזה הנהו, הוזמן אחד מהמשפחה שזחה איתו, נגשו מיד לנתחו. בתחלה נתחווה בעיניו ולאחר כשעתיים התחילו לנתחו ביחד מקומות פגיעתו, לאחר כשלוש שעות יצא הרופא המנתח והודיע שקטעו את ידו הימנית ויש חשש גם ליד השמאלית, לאחר כארבע שעות הודיעו שקטעו גם את ידו השמאלית והוא במצב קשה מאד. שלשה ימים התאבק וגבר על פצעיו, הוא חזר להכרתו והתענין לדעת מה קרה לו, לא ספרו לו אמרו שהוא רק פצוע קשה, אולם הוא לא תאר לעצמו עד כמה שהוא פצוע, הוא בקשני לעזור לאמא ולהמנע עד כמה שזה ביכלתי כלהשתתף בקרבות, אולם למחרת חזר בו ואמר לי הייתי איגואיסט, עליך להמשיך אולם הזהר, לאחר כשלשה שבועות קבלתי מברק לחזור מקו החזית ולגשת אל אמנון היות וישנו חשש שנודע לו על ידיו ירדתי ובקרתיו, אולם לא הצלחתי להודע ממנו דבר, יומיים לאחר זאת נפצעת בפעולה והעבירו אותי לידו. באומרי לו, אמנון, באתי לשכב על ידך, הייתה שאלתו הראשונה, האם אמא יודעת? לחשובתי החיובית שאל איך קבלה את

הידיעה, בשוכבנו מטה ליד מטה התקשרנו אמר וזו הייתה שיחתו הראשונה
אתי על מצבו, הוא ספר לי שהוא יודע שקטעו את ידיו ושאלני עד היכן
קטועות הן, עודדנו אותו וספרנו לו שמכינים באמריקה פרוטזות שהוא
יוכל לעבוד בהם כאדם בריא, כמו כן הודענו לו שברגע שמצבו ירשה
יעבירוהו לאמריקה להמשך טפול, הוא חשש מאד לעיניו אולם בסלנו את
חששותיו למרות זאת שהיה כמעט ודאי שהתעור, הוא החזיק את עצמו בצורה
יוצאת מהכלל, החלוצץ עם האחיות והפצועים, בהאנה אחד מהם הסיף לו מוסר
ואמר קח דוגמא ממני, ראה איך אני פצוע ואיני נאנח, האינך מתבייש?
כל הרופאים והאחיות אהבוהו. התחילו לטפל בנסיעתו לאמריקה, חשבנו
אולי שם יצליחו להציל את אור עיניו. שלשה חדשים שהה באמריקה ושם
הודיעו לו שאין תקוה לעיניו. הוא התאכזב מאד ודרש להחזירו מיד ארצה,
בחוזרו ארצה לרש לנתחו נתוח מסוכן מאד אשר היו לו סכויים מעטים
להצליח, לאחר שיחה ארוכות ומיגעות הצליח לשכנע את הרופאים לנתחו.
ב-14.1.49 נותח בתל-ליטויןסקי, בשעות הלילה המאוחרות נפטר בשנתו.
ב-16.1.49 התקיימה הלוייתו מתל-אביב לבית הקברות בנחלה יצחק.

חימו האמיתי

שרים שנה לא ידע חיים ויגוליק כי אחיו, אמנון, הוא 'חימו מלך ירושלים', גיבור הרומאן של יורם קניוק, עד שקרא על כך בשבועון הירושלמי 'כל העיר' והודיע. הוא אומר שקניוק סילף את כל הסיפור.

חימו של קניוק הוא בחור ירושלמי שנפצע במלחמת העצמאות. גם קניוק נפצע במלחמה. הוא וחימו היו מאושפזים באותו החדר. בימים אלה מסריטים את הרומאן. הבימאי הוא עמוס גוטמן. כליהעיר ראיין את קניוק לרגל ההסרטה.

קניוק: "לידי (בבית-החולים) שכב בחור צעיר בשם אמנון ויגוליק שמילמל כל הזמן שהוא רוצה למות. אחר-כך נודע לי שהוא ירושלמי ונחשב לבחור הכי יפה בעיר. אחרי שנפטר עברה השמועה בבית-החולים שהרופאים שמו קץ לחייו. עשרת הימים ששכבתי לצידו חקקו אצלי את הדמות שלו ועליו ביססתי את הדמות של חימו."

חימו מלך ירושלים ('עם עובר', 1966) מתואר בספר כגוש בשר עטוף בתחושות ללא עיניים וללא גפיים: גם הידיים, גם הרגליים נקטעו. המלחמה ריטשה את כל יופיו ונותר רק יי. אחת האחיות, חמוטל, מתאהבת בו. לקראת הספר היא מזריקה לו זריקת-מוות כדי לגאול אותו מיסוריו. העלילה מתרחשת בחדר החולים שהוקם באחד המינזורים. האווירה בחדר קשה. קניוק מתאר קנטרנות וקינאה בין הפצועים ואף שתלטנות ועבדות, כמקובל בין אסירים בבתי-כלא. זהו ספר ללא נוסטלגיה שעורר בזמנו הרד מסויים.

אמנון ויגוליק היה בן 21 כשנפצע. הוא נולד ב-1927 ולמד בבית-הספר תחכמוני. עם סיום לימודיו היסודיים עבד כנער שליח בקרן הקיימת והיה מדרוך במכביה-צעיר ובגדנ"ע. אחר-כך למד מסגרות בבית-הספר עמל.

אילו חי היה אולי מקים לו מיפעל כלשהו. בנובמבר 1947 הצטרף להגנה. "הוא לא יכול לשאת את הפרשים מעול ואת אי-היענותם לצו המוסדות העליונים הלאומיים", כתב לימים אחיו, אך גם הוא עצמו לא הקפיד תמיד על ההוראות שקיבל. אחרי נפילת ה"ה" "צעק רמו נקם", כדברי אחיו, ובניגוד להוראות תקף מכונות ערביות שנסעו בדרך לרמאללה וחסל את נוסעיהן.

קודם לכן הסתובב בין מגיני הרובע היהודי בעיר-הטייקה. חיילים בריטיים עצרו אותו ובחיפוש על גופו גילו ורימוני-יד. הוא נאסר למשך 45 ימים. אחיו הראה לי מכתבים ששלח מבית-הכלא, חלקם כתובים על נייר טואלט. התרשמתי שהם משקפים את האווירה בירושלים הנצורה טוב יותר מהרומאן של קניוק.

עם שחרורו מהכלא נשלח ויגוליק להצטרף למגיני נווה-יעקב. יום אחד טיפל במוקשים, שהונחו כמבואות השכונה המרוחקת, להגנתה. אחד מהם התפוצץ אל תוך פניו. העבירו אותו לבית-החולים הרסה, ששכן אז בבית המיסיון הבריטי ברחוב הנביאים, כיום בית-ספר נוצרי. הרופאים נאלצו לקטוע את שתי ידיו. כמו כן קבעו שהתעורר.

גם אחיו, חיים ויגוליק, כיום בן 61, מנהל 'מגן-דוד ארום' בירושלים, נפצע במלחמת-העצמאות ובמשך ימים אחדים אושפז באותו חדר, יחד עם אחיו וכנראה גם עם קניוק. ויגוליק: "קניוק מתאר את אמנון כפגור חי שלא דיבר ורק מילמל כל הזמן 'רה בי, רה בי, רה בי'. בספר 'יזכור' שבהוצאת משרד-הביטחון כתוב: רסוק איברים וחסר ישע, נטול מאור עיניים וידיו הקטועות חבושות, לא נפל ברוחו ואף התלוצץ עם האחיות והמטפלים ועודד את הפצועים הגונחים

בקרבתו. וזו האמת. אמנון לא רצה למות ולא ביקש מאף אחד שירה בו. כנחן שהיה הסכם בין הלוחמים: אם אחד מהם יפצע קשה - חבריו יירו בו, כדי שלא יישאר נכה, אבל כששכב בבית-החולים עוד לא ידע אמנון ששתי ידיו נקטעו כי הן היו חבושות וגם לא היה בטוח שאיבד את מאור עיניו. הוא לא נפגע ברגליים. מדוע קניוק הוריד לו גם את הרגליים? בלי עיניים ובלי ידיים זה לא מספיק דראמטי? לא זו בלבד שהיו לו רגליים, הוא גם השתתף במסיבות שעשו הפצועים והסתייבב במיסדרון. האווירה בין הפצועים היתה טובה וחברית. מה שקניוק מתאר - לא היה ולא נברא. שקר גמור. לא היתה איבה ולא היתה קינאה."

על-פי תמונתו - ויגוליק לא בלט ביפי תוארו. מעולם לא כינוהו 'חימו'. קניוק מתאר אותו כבן לעדות-המזרח. משפחת ויגוליק באה מרוסיה. אבא ויגוליק היה סוכן של בית-החרושת 'זינגר' למכונות תפירה. סבא ויגוליק היה רב ידוע.

ויגוליק: "לא היתה אחות שהתאהבה באמנון ולא נתנו לו טיפול מיוחד. קניוק מתאר כאילו כולם כל הזמן חיכו שאמנון ימות. זה שקר. הוא גם לא מת שם. אחרי המלחמה עוד הספיקו להטיס אותו לארצות-הברית לטיפול שלא הצליח. כשחזר - עמד על כך שינתחו אותו בתל-השומר. זה היה ניתוח מסוכן מאוד. הוא מת על שולחן הניתוחים ונקבר בבית-הקברות בנחלת-יצחק. אף אחד לא הרג אותו. בכלל לא הרגו פצועים בבית-החולים. מה כל הקישקוש הזה."

ויגוליק אומר שהספר גרם לו עוגמת-נפש רבה.

צילצולי לקניוק. קניוק אמר שהוא מצטער. ככל שהוא זוכר - הפצוע שת'אר הוא קטוע ידיים ורגליים. הוא לא ידע אז את שמו. אחרי שפירסם את הספר - אמרו לו ששם הפצוע הוא אמנון ויגוליק, ומאז, במשך עשרים שנה, האמין שזה שמו. הוא לא רצה לצער את משפחתו. חבל

שאמר לעיתון שזה אמנון ויגוליק. "אתה יודע מה", אמר השבוע, "בוא נגיד שחימו מלך ירושלים היה מישהו אחר."

למה קניוק הוריד לו גם את הרגליים? אמנון ויגוליק - הוא אולי 'חימו מלך ירושלים' - לא היה יותר יפה מאחרים

הטרור, מאת נתניהו

נימין נתניהו הוא גבר מרשים המיטיב לרבר אנגלית במבטא אמריקני ויש לו קול באס; הוא אחיו של יונתן נתניהו שנהרג באנסבה, והוא שגריר ישראל באו"ם. כל זה מכשיר אותו להופעה בתוכניות-אירוה שונות בטלוויזיה האמריקנית. הופעתו בוטחת; היא מחזקת את הרושם שהוא מייצג אמריקה קטנה, את הפיליפינים, נניח.

לא מזמן ערך נתניהו ספר על הטרור. הוא מבוסס על דיוניו של כנס בינלאומי שנערך לפני כשנתיים בירושלים. כצפוי, זכה לתיקשורת טובה; 'טיים' ייחד לו עמודים שלמים. ההו היא התיקשורת הראשון הסתיים בינתיים וכאה הכי קורת. היא אומרת שזה ספר לא רציני. נתניהו כתב את המבוא ואת הסיכום. יתר המשתתפים, אנשים ידועי-שם, תרמו לו חיבורים שאורכם רק שלושה או ארבעה עמודים. על כן התרכזו בפרקים שכתב נתניהו: חלק ממה שכתב - חסר שחר, כתב וולטר לקויר ב'ניויריפבליק'. זה מתחיל בהגדרה.

הטלוויזיה האמריקנית אוהבת את בנימין נתניהו. הביקורת הרצינית אומרת שהספר שלו על הטרור לא רציני. לטלוויזיה זה לא בליכך משנה

אמנון ויגוליק, בן 20, משכי התקוה בירושלים נתפס ברחוב חביב בעיר העתיקה ב־19 לדצמבר כשהוא נושא אקדה מאוזה, 20 כדור ודמיון קי, אף הוא הודה באשמה ונחן הצהרה. סניגורו צוה"ד פרופסורסקי, עמד בדבריו על חובת המשלה הקבועה כחוקי להגן טיח גישה חפסית לכל תושבי הארץ למקרה מות וזקודשים, שבמקרה העיר העתיקה — לא קיימה.

ויגוליק נידון לתשלום קנס בסך 20 לא"י או חדשים מאסר, ושחרור לאחר שלום את הקנט.

שחרור

טובה הירשברג רות דויטשר, לאה בר לין, אליצור בן גור ויוסף כרפס שנעצרו בגיל שבת בעיר העתיקה בירושלים שוח ררו אתמול על ידי המשטרה.

אמנון ויגוליק, שנעצר יחד אתם, נשאר במעצר ונאשם בנשיאת נשק. הוא יובא בפני בית הדין הצבאי לשיפוט מהיר.

מרכז הבולשת הסכים אתמול לשחרר את 5 הצעירים, שנעצרו בעיר העתיקה ביום ו' לפני שבוע: אליהו כהן, אליהו חכם, שמואל לוי, עזרא רעיל ומשה יצקן. כפי שמוסרים ישחררו החמישה היום. הצעיר הששי, שנעצר עמהם, אורי אורני שטיין, נשאר במעצר.

רפאל פרוינדליך, שנעצר לפני שבועיים בשך גרה ונאשם על ידי המשטרה בנשיאת הנשק, הובא אתמול בפני השופט בירושלים ומעצרו הוארך עד יום ד'.

ושניים נעצרו

שלמה ברינתן מרחוב הרב קוק ועמנואל אל גויש מרחוב חובבי ציון נעצרו אתמול בבוקר ברחוב ברנט על ידי משמר צבא שערך בשעת ריחות הצלפים מיפו חפושים בכתום אחדים. לפי הודעת המשטרה נמצאו אתם 2 רימוני יד ואקדה.

7 מעוני בדירה

בת 4 הדרים ומרמסת

לבטחון העם

הודעתה של ועדת הביצוע הארצית של המפעל "לבטחון העם", כי רשימת המסתייגים תועבר לידועת האיגודים הכלכליים לטיפול ההגנה הישובית העליונה, זיר זה הרבה את קידום המגבית לקראת השלמתה הסופית. אמש באו עשרות אנשים הגיוס בממון הוא תנאי לעידוד גיוסו

בגוף הכרה זו חדרה בכל שכבות העם. רבים מוסיפים על מיכתם האישית, ורבים משתפים את מפעל הבטחון בכל מאורע בחיי משפחתם: מסיבות של יום הולדת, ברית-מילה, בר-מצוה וכיוצא באלה נדחות. תמורת ההוצאות נמסרת למגבית הבטחון, אף הילדים עורכים ביזמתם, מגי"בית" בבתי-הספר.

אנשי-מגו לבית-הדין הצבאי

בפני בית-הדין לשיפוט מהיר בירושלים הועמדו אתמול לדין אמנון ויגוליק, שנא"ר בן בליל-שבת האחרון בעיר העתיקה ונא"ר בנשיאת נשק, ועוד שלושה, שנאסרו להאשון להתפרצויות הערביות ברחוב

הנסיכה מרי: אברהם שרם, יוסף מיוחס ונחום שושני. השופט החליט להעביר את דינם לבית המשפט הצבאי וסילב לשחררם בערבות.

היום שכיתת רעב של אסירי ה"קישלה"

פרי יחליטו על שביחת-רעב ממושכת יר תר. האסירים היהודים בבית הכלא המרכזי החליטו להצטרף לשביסת הרעב.

צעירי ה"קישלה" ישבתו היום שביחת-רעב כמחאה על סירוב השלטונות להעבירים ית-הכלא המרכזי. אם מחאה זו לא תשא

FOUR YOUTHS TO MILITARY COURT

Accepting the submission of the British Police Prosecutor, Sgt. W. McGrath, a Jerusalem Summary Military Court yesterday refused bail in the case of four young Jews charged with possessing arms and ordered their trial by Military Court.

The accused are Amnon Vigolick, arrested last Friday in the Old City, Nahum Shoshani, Yosef Meyouhas and Avraham Sherem, all detained during the Arab strike.

Mr. A. Gorali, who defended, said that the four men were members of the Jewish security forces who had been carrying out their duties, and were not terrorists.

The trial of David Kagan, which was to have taken place before the Jerusalem Military Court yesterday, has been postponed for a week. Kagan was arrested in the Ezra Quarter of Tel Aviv, allegedly in a Haganah defence post and carrying arms.

Jewish prisoners in the Kishleh lock-up in Jerusalem are to stage a hunger strike today in a protest against their detention in a place where they claim they are constantly exposed to the danger of Arab attack when they take their exercise.

מאסרי מגונים נמשכו

כפי שהודענו במקום אחר בגיליון זה ערכה המשטרה חיפוש נשק באחת המכרות ניות שבאו בשירה אשר בה נהרג יונה ראסין, מצאה בה נשק ועצרה את אחד הנוסעים. הנוסע שנעצר, גבריאל שפט, הובא לפני השופט הצבאי לשיפוט מהיר אשר מקום מושבו בדיר אבו טור ליד בית-הדפוס הממשלתי. הוא נאשם בנשיאת נשק ופרקליטו ביקש לשחררו בערבות. כי הנעצר הוא איש "ההגנה" ואיש ההגנה לא יברח מאחר שהוא ממלא תפקיד ישובי וצבורי. המשטרה התנגדה לשחררו הצעיר בערבות והעבירה אותו לקישלה.

כפי הנראה, יובאו מעתה כל אסירי ההגנה הישובית לפני שופט צבאי לשיפוט מהיר ובדרך זו יוצא מדי השופט האזרחי אף ענין הארכת המעצר והשחרור בערבית.

בליל שבת נעצרו ששה צעירים וצעירות מהבית ההגנה בעיר העתיקה והם נאשמים בהחזקת נשק. הששה הם: אמנון ויגוליק, יוסף כרפס, אליצור בן גור, יוסטוב הירשברג, רות דויטשר ולאה ברלין. כולם נמצאים בקישלה. מחר, אומ' רים, יועמדו בפני בית דין צבאי לשיפוט מהיר. מטפל בענינם צוה"ד א. גורלי.

CURFEW SUGGESTED

Mr. H. VIGOLIK

Achva Quarter

Hajadat Achaim St.

Jerusalem

2 יולי 1942
הנהגת המנדט
ירושלים

הנהגת המנדט
ירושלים
ביום 20 ביולי 1942
התקבלה מידת המנדט
באשר ל...
הנהגת המנדט
ירושלים

Amnon Viglik

Handwritten text in Hebrew script, appearing to be a list or account. The text is dense and somewhat illegible due to the cursive style and overlapping lines. It contains various words and phrases, including what appears to be a signature or name 'משה' (Moses) and other names like 'אברהם' (Abraham) and 'יצחק' (Isaac). The text is written in black ink on a light-colored background.

18/1/48

לכל המשפחה,

רב שלומות!

מזמן הבקור לא קבלתי מכם כל מכתב וזה מאד לא נכון מצדכם, כי לדברים כאלה יש ערך רב מאד בביה-הסתר למרות זה שיחכן והשבתם לבקרני בשבת (אחטול) אבל זה אינו צריך לשנות לעצם כתיבת מכתב. בסכום קבלתי כבר שלוש חבילות החבילה הגדולה הראשונה ששלחתם לי לפני כשבועיים התקבלה הראשונה, אח"כ קבלתי את החבילה של אמא הפיג'מה, עפרון, עט, וחבילה סוכריזת ושוקולד והאחרונה קבלתי חבילה מ"אסירנו": לבנים חמים וגרבי צמר, זו חבילה שניה שמקבל אני מהם (הראשונה קבלתי בקישרה), מזה רואים אתם שמסודר אני פה על הצד היותר טוב מכל הבחינות ובאמת מכסות אני מאד ומרגיש מצויין.

מצב הרוח הכללי עכשו בין אנשינו (וכולם) מאד ירוש עקב שמיעה המקרה שקרה בסביבת חברון שבהם נפלו 35 חברים ביניהם הרבה חברים ומכרים טובים שלי. אינכם יכולים לתאר לכם הרגשה גרועה יותר, שבחוף נופלים, חבריך בפעולות ואתה כאן יושב וידיך כבולות ואתה נמצא באפס מעשה מהמיד אשר אינך יודע עד מהי ימשך ועוד יותר כאשר מסביבך אנשים אשר לא מאנשי שלומך ולכל מקרה ומקרה ולו גם כאוב ביותר, הרי להם הערות משלהם מחוץ כונה טובה או לא טובה ובפרט מקרים כאלה מנצלים הם ואומרים, רואה אתה עד כמה הייתם ואינך צודק. ומזחי מקצת פה מקצת שם כי כאן מוטב לא לקרא לילד בשמו.

מצב רוחי עכור גם הוא וע"כ אפסיק את כתיבת המכתב אם כי דוקא להכעיס הפעם ישנה אפשרות לכתיבת מכתב ארוך, בהזדמנות הראשונה הקרובה אתקן את הדבר ואאריך יותר.

שלום שלום לכולכם

שלכם

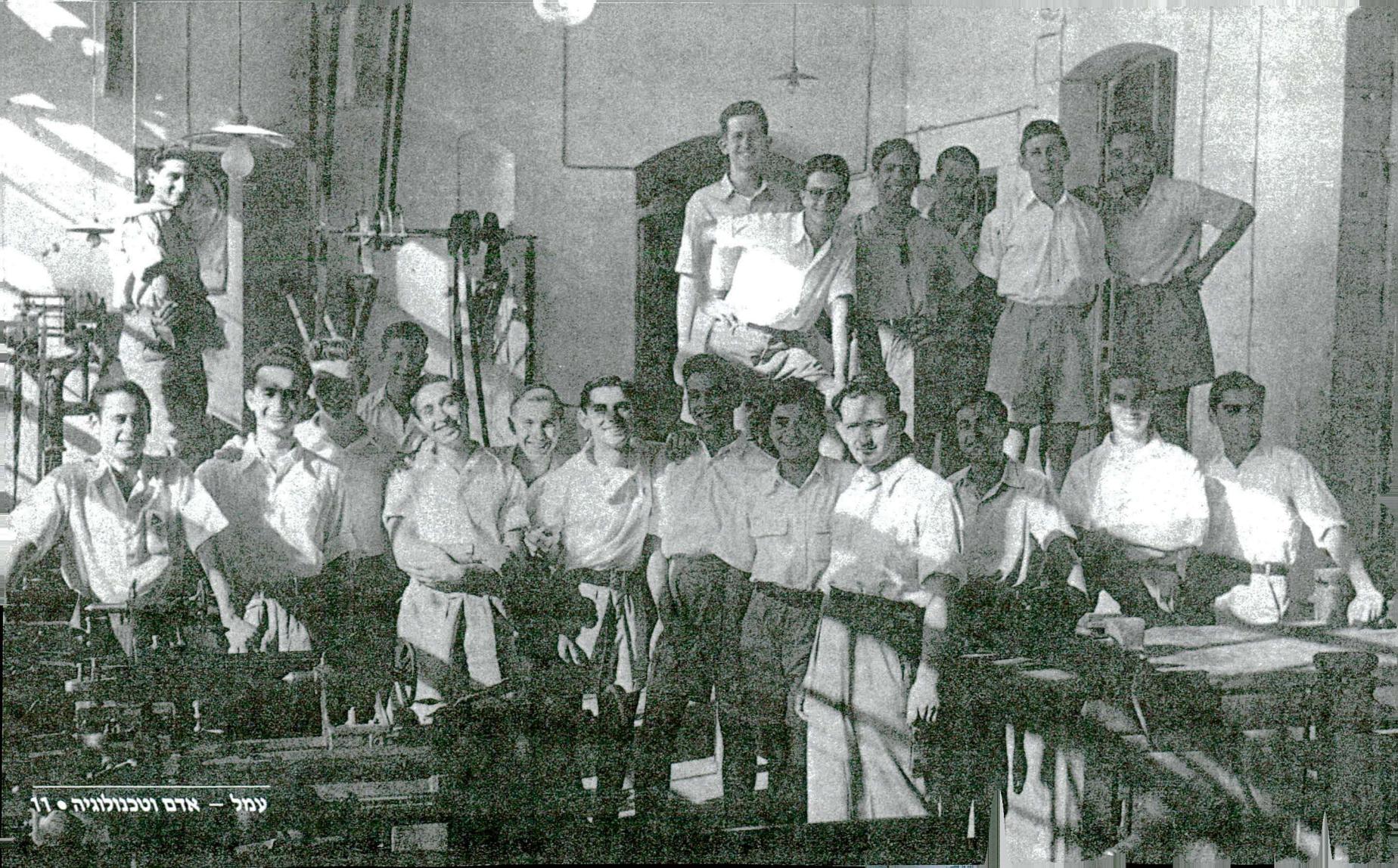
אמנון.

באם הגם (ש) המשאל של אהנון ויאליק ז"ל

ככל יהודי בארץ ישראל הנני רוצה בשלום עם שכנינו
הערבים, אולם אגן על עצמי, על הישוב היהודי ועל כל אדם
שוחר שלום בארץ בפני פורעים ותוקפים. ככל יהודי בעל
הכרה הנני עומד לפקודת ההגנה.

לצערי אין השלטון בארץ ממלא חובתו לשמור על הבטחון
ולהגן על היהודים ושאר החושבים הרוצים בשלום בפני תוקפים
ומרצחים וככל היהודים בארץ זוהי זכותי וחובתי להגן על עצמי
ועל אחי.

ידוע יפה מה מצב יהודי העיר העתיקה הנתונים במצור
זה שבועות רבים. אין פנינו למלחמה, אנו רוצים בשלום,
במיוחד בעיר האבות, בפנה זו של קדשי ישראל. אך אם הוטל
עלינו הדבר - אנו חייבים לשאת נשק גם בסמטעות העיר העתיקה
כדי להגן על חיינו ורכוש של היהודים, כדי להגן על כבוד
ישראל וקדשי ישראל.

עמל - אדם וטכנולוגיה • 11

יחוסים 26/9/93

5/2/93

177 תוצאות השפלה כחידושי ישיבה

מ.י. 3441

בית הרכב יחוסים

א.י.

מאוס ברוך דבא ארבעה ח'י' 19.9.93

מאוס התורה שבתורה בראשית של הוספת הישיבה וי"ב דו אנו השני

לפנינו תורה של מהי התורה אמרנו של שנת החדשה וישיבה

למסור מאז שלא היה למען בית הרכב, נשמח מאז מאז מאז של

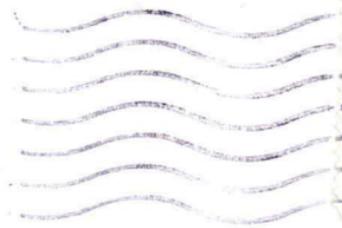
א.י. יושב בארבעה

מאוס ברוך ח' 20

ושנת החדשה וישיבה

א.י. יושב

כחלק מהחידושי הישיבה 12/36 יחוסים 96182

לכבוד

אדז האסאחור הספורט אאדטור יספאק

ת"י 3441

בא הרב ירושלים

דרום ירושלים, ולא פעם פרץ את המצור על מקוריהם והביא שמה אספקה. העביר גם נשק לעיר העתיקה ולמרכז המסחרי. את אנשי מחלקתו החזיק במתיחות מתמדת לפעולות גדולות, וכשהמקור של מפקדיו היה קטן בעיניו ערך עם אנשיו התנפלות עליהם במועדונם, פירקו את נשקם והעמידום אל הקיר, ורקו רימוני הפתדה והסתלקו. בדרך זו אמר לדרבנם ליתר תעוזה נגד האויב. באחרונה היה מפקד פלוגה וקצין חבלה בגזרה המסוכנת ביותר בגוה'יעקב (ליד כביש רמאללה-ירושלים, שמה נשלח בראשית מארס 1948). למרות הוראות מפורשות מהמפקדה להסתפק בהתגוננות פסיבית הרבה לחבל בתחבורה הערבית, כי דמו זעק לנקום את דם ה"ליה" שנפלו בהרי חברון. על אף איומי הבריטים שיפגינו את הכפר במקרה של חבלה נוספת ועל אף ליווי של הלגיון הערבי הצליח בתמרונים למצוא את השעות הכשרות למיקוש הדרך ולהרבות אבידות ונזקים לתחבורה הערבית. לבסוף גם עלתה בידו לעשות קנוניה עם קציני המשמר האנגלי, שלפיה ניתנו לו שעות מסוימות להיתר החבלה בכביש. בראשית מאי 1948 נפצע קשה בידיו ובראשו בהפצץ מוקש תוך כדי בדיקו את מוקשייהמגן שטמנו חבריו. פקד על אנשיו לחסלו בצרוד כדורים, אך הם סירבו, ובמכונית של משמר בריטי הרבא לבית החולים. שם שמע על נפילת גוה'יעקב ועל תקומת מדינת ישראל, אבל הוא עצמו רסוק אברים וחסרי ישע, נטול מאור העינים וידיו הקטועות חבושות, אך לא נפל ברוחו ואף התלוצץ עם האחיות והמטפלים ועודד את הפצועים הגונחים בקרבתו (ימים אחדים שכב לצדו גם אחיו שנפצע בקרב). נשלח לאמריקה, שם ניסו להחזיר לו את מאור עיניו, אך לשוא. חזר ארצה ולהפצרותו התכופות נעשה לו ניתוח מסוכן בבית החולים בתל-ליטוונסקי ובלילה לאחר הניתוח, אור ליום 15.1.1949, ננאל מכל מומיו ויטוריו. למחרת היום הובא למנוחות בחלקת הגיבורים בנחלת-יצחק.

א"ח - מארס 1948
 15/2/49
 חתום
 חתום

ויגוליק אמנון

בן אברהם והניה. נולד בשנת תרפ"ז בירושלים. למד בבית הספר "תחכמוני". חבר לתנועת "המכבי הצעיר", בה עלה לדרגת מדריך. אחרי סיום בית הספר החל לעבוד כנער שליח בלשכה הראשית של הקרן הקיימת לישראל. גמר בית ספר ערב לפקידות ועלה לדרגת עובד במשרד. אחרי שנה וחצי החל ללמוד מסגרות מכנית בבית הספר "עמל" והצטרף לגדנ"ע. בחופשת קיץ תש"ה סיים קורס מ"כ של

ה"הגנה". אחרי כן המשיך בהדרכה. בתש"ז אחרי סיימו את לימודיו בהצטיינות בבית הספר "עמל" סיים בהצלחה קורס מ"כ.

בראשית נובמבר 1947 נשלח לפיקוד על הגנת הרובע היהודי בעיר העתיקה. מיום ה'29 בנובמבר אותה שנה ואילך שירת כאחד ממפקדי הרובע היהודי, ולא פעם הצליח להתחמק ברגע האחרון ממש מחיפושיהם התכופים של השוטרים והחיילים הבריטיים, בהיותו מסייר את העמדות כשהוא מזוין. גם ב'19 בדצמבר 1947 הצליח להימלט, אך בראותו את המחפשים קרבים לאנשיו הנמצאים ליד מחסן נשק נסתר, התגרה בהם לשם הסחה, שלא יגשו למחסן הנשק. אחרי רדיפה ממושכת השיגוהו ולא מצאו אצלו כלום. בהכותם אותו, ככעסם על שהריצם לשוא, נשמט האקדה שהיה קשור לגבו, וזה הגדיל את כבודו בעיניהם וחדלו להכותו. בחיפוש מדוקדק בכליו מצאו אצלו גם כדורי אקדה ורימוני יד, שנעלמו מעיני תופסיו. 45 יום ישב בכלא עד למשפט. סבל במיוחד מקוצר רוח שבישיבה בטלה בשעה שבחץ דרוש כל בחור וטוב לפעולה. את הוריו הרגיע, שאם גם ישפוטוהו לשיבת כלא ממושכת — הרי זה למעשה רק עד ה'15 במאי היום שנועד מטעם אר"ם לראשית העצמאות הישראלית. במשפט קרא הצהרה על זכותו וחובתו הקדושה כיהודי להגן על בני עמו, וביחוד בעיר הקודש, ששומריהסדר הבריטים הפקידים לפורעים. נדון לחדשים מאסר או ל'20 לירות קנס. הקנס שולם והוא שוחרר ואחרי שני ימי מנוחה הלך לקורם לקציני חבלה. אחיו ניסה להניאו מכך, בגלל הסכנה שבדבר, אך הוא טען, שבהיותו אחד מהמעטים המוכשרים לכך מחובתו. ללכת. עם שני חברים כרת ברית בשבועה, שאם אחד מהם ייסגע בפעולה ויהיה לבעל מוב, חייבים השנים להמיתו. אחרי הקורס שירת כסגן מפקד פליגה בחזית

תאריך הישיבה... 29.7.93

אילן קאמילן ז"ל

0291

דוברי הוועדה:

א"ח (מ"ס יז"ב)
אח"כ יו"ר

סיכום הישיבה וההחלטות:

הוועדה החליטה להעביר את כל הרכוש של אילן קאמילן ז"ל ל...
באמצעות יורשיו, אלא שיש להקדים את צרכי הילדים.
אילן ז"ל

בגד סוף!

(Handwritten signatures and scribbles)